

## Part del llegat de Manuel Maria Bosch al Museu Nacional d'Art de Catalunya

Esther Garcia-Portugués

Historiadora i Crític d'Art (ACCA – AICA)

Universitat de Barcelona

Recentment el Museu Nacional d'Art de Catalunya ha incorporat a la seva col·lecció catorze obres del llegat de Manuel Maria Bosch. Tal com manifestà el director Pepe Serra a l'acte d'homenatge en record del donant senyor Manuel Maria Bosch Puig, que se celebrà el 4 d'abril de 2017, no tot el que s'ha ofert al Museu s'ha acceptat. Per una part per la capacitat del mateix Museu que no permet conservar i exposar totes les peces, però per una altra, i més important, per l'interès que té la direcció de mantenir un criteri per a que la col·lecció doni resposta a la història de l'art català. Del llegat de Manuel Maria Bosch s'escolliren aquelles obres que es van considerar essencials per ampliar en el temps la representació d'artistes catalans i així omplir uns buits que difícilment el Museu podria cobrir si hagués d'anar al mercat tradicional de l'art per configurar una col·lecció seriosa i amb criteri. El director es mostrà molt satisfet davant la *Composició* (1948) de Joan Ponç (fig.1) que el Museu exhibeix a la sala destinada al Dau al Set. També i dins del recorregut per les sales del Museu presentà l'oli *El pianista* (fig.2) i el dibuix *El soldat*, dues obres de Ramon Calsina, exposades en diferents sales d'acord amb la temàtica tractada.



Fig. 1. Joan Ponç, *Composició* (1948), tècnica mixta sobre paper 56x41 cm. Barcelona, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Sala Dau al Set (Llegat de Manuel Maria Bosch Puig 2016, núm. 251675-000)



Fig.2. Fotografia de l'Acte d'homenatge en record de Manuel Maria Bosch Puig, 4 d'abril de 2017. Museu Nacional d'Art de Catalunya, sala, els assistents davant la pintura de Ramon Calsina *El pianista* (Llegat de Manuel Maria Bosch Puig 2016, núm. 251664-000)

Fig. 3. Fotografia de l'Acte d'homenatge en record de Manuel Maria Bosc Puig, els assistents junt als olis de Joan Ponç llegats. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Sala Sert, 4 d'abril de 2017.

La sala Sert, on se celebrà l'acte d'homenatge, acollia dos olis de Joan Ponç de temàtica màgica, encarregats de representar al finat senyor Bosch com a amfitrions (fig.3). El conservador del Museu durant l'acte mostrà, un a un, els dibuixos que el Museu havia escollit del llegat (fig.4). Segons paraules del director, la intenció és d'exposar-los d'acord amb els projectes que tenen en marxa d'exposicions temporals, per tant de cap manera formaran part d'una exposició permanent ja que el suport d'aquests dibuixos és el paper i precisen d'una atenció i cura a fi mantenir-los en bon estat de conservació. Aquest llegat ha permès que el Museu ampliés els seus dipòsits amb peces com l'abans esmentada *Composició* de Ponç, i de les obres d'artistes com Ramon Calsina, Antoni Clavé i Francesc Gimeno reforçant la seva presència o bé incorporant-ne de noves de Lluïsa Vidal, Joan Hernández Pijuan, Ràfols Casamada o bé d'Ernest Santasusagna.

A l'acte es va fer una breu biografia del col·leccionista, molt emotiva, realitzada des de la visió dels seus amics que explicaren que el sr. Bosch va anar contracorrent del que se suposava havia de col·leccionar seguint la tradició familiar. Havia heretat de la família una sèrie de quadres d'artistes catalans, molts dels quals es troben arreu, tant a museus catalans com a galeries d'art, davant dels quals no se sentia feliç. Li agradaven artistes més innovadors, fora del circuit del que s'oferia habitualment a les galeries i així s'atreuï a reunir peces que avui dia són les que més interessen als museus. Fins i tot als amics els avisava abans d'entrar a casa seva que potser no els agradaria el que trobarien, per exemple es referia a les obres d'Antoni Clavé o de Joan Ponç, justament les que

podem testimoniar com les més apreciades avui dia per les mancances que els museus en tenen. Per tant, podem dir que va ser un col·leccionista amb un molt bon criteri, va saber bescanviar obres heretades d'artistes catalans coneguts, per obres que per a molts era una inversió arriscada quan ho va decidir i fer.



Fig. 4. Fotografia del conservador mostrant als assistents a l'Acte d'homenatge en record de Manuel Maria Bosch Puig, els dibuixos llegats. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Sala Sert, 4 d'abril de 2017.

D'altra banda, el director Pepe Serra es mostrà molt agraït a aquest tipus de mecenatge que permet completar col·leccions públiques i alhora donar a conèixer la història de l'art català. El col·leccionista Manuel María Bosch Puig (Barcelona 1947 – Sant Feliu de Guíxols 2015) respon a la idea d'un català que estima el seu país, quan va incloure en el seu testament al Museu Nacional de Catalunya. El seu desig era que el seu patrimoni passés a diferents entitats públiques amb finalitats culturals i socials.

Manuel Maria Bosch, tot i néixer en una família benestant catalana, no ho va tenir fàcil, ja que les malalties el van perseguir sempre. Un fet que farà que s'encuriosis per la lectura en humanitats i ciències naturals i que arribés a parlar diverses llengües. Deixà un patrimoni de més de cinc mil llibres que corroboren la seva passió i dedicació. Una vida plena, feliç, però també difícil amb períodes marcats pel dolor que, tal com diuen els seus amics, superava envoltant-se del que més apreciava: l'art, els llibres i els amics per poder evadir-se.

El 15 d'agost de 2015 moria a Sant Feliu de Guíxols, i el seu desig de llegar el seu patrimoni a institucions públiques, s'ha complert. Gràcies a les tasques dels seus amics que s'han preocupat de complir amb diligència la seva voluntat, el seu patrimoni ha entrat a formar part del Museu Nacional d'Art de Catalunya, però també d'altres museus i institucions com: MACBA, Museu Frederic Marès, Museu de la Joguina de Sant Feliu de Guíxols, Museu de la Música de Barcelona, Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, Museu de l'Esmalt de Salou, Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú, Museo Ferrocarriles de Cataluña de Barcelona i Museu de la Pell de Vic. La biblioteca va ser coneguda pel seu excel·lent contingut i juntament amb l'arxiu familiar han passat als fons de la Biblioteca Nacional de Catalunya, Biblioteca dels Franciscans del carrer Santaló, Biblioteca de l'Escola Teresiana, Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols i Amics del Ferrocarril. Mentre que el seu patrimoni immobiliari forma part de la Fundación privada BOSCH-ELSER de Barcelona.

**Prensa:**

*Ara*, 14 de març de 2017, p.35.

*Diari de Girona*, 5 d'abril de 2017, p.39.

*El País* (Cataluña), 14 de març de 2017, p.8.

*El Periódico de Catalunya*, 14 de març de 2017, p.53.

*El Punt avui*, 14 de març de 2017, p.34-35.

*La Vanguardia*, 14 de març de 2017, p.34-35.

**Prensa online:**

*ABC.es*, 4 d'abril de 2017, p.1.

*Aldia.cat*, 13 de març de 2017, p.1 (14:59).

*Aldia.cat*, 13 de març de 2017, p.1-2 (15:45).

*Aldia.cat*, 4 d'abril de 2017, p.1.

*Diari de Girona*, 5 d'abril de 2017, p.1.

*El País*, 14 de març de 2017, p.1-2.

*ElPeriódico.com*, 13 de març de 2017, p.1-2.

*Flama.info*, 14 de març de 2017, p.1-2.

*La Vanguardia*, 13 de març de 2017, p.1-2.